

Voor het goede doel

Werken met hulpverleningsdoelen in de jeugdzorg

Tom van Yperen en Mariska van der Steege

NIZW Jeugd

Voor het goede doel
Werken met hulpverleningsdoelen in de jeugdzorg
Tom van Yperen en Mariska van der Steege

ISBN 90 8560 034 0
NUR 847

© 2006 NIZW Jeugd, Utrecht / Uitgeverij SWP, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 257, 1000 AG Amsterdam) te wenden.

INHOUD

Voorwoord	7
Hoofdstuk 1 Inleiding	9
1.1 Tobben met hulpvragen	9
1.2 Doel en doelgroep van dit boek	11
1.3 De opbouw	12
Hoofdstuk 2 Achtergronden en essentie	15
2.1 Het ontstaan van doelgericht werken: achtergronden	15
2.2 Wetenschappelijk zicht op de effectiviteit van de jeugdzorg	19
2.3 Kern van het doelgericht werken	21
2.4 Samenvatting	24
Hoofdstuk 3 Doelen stellen door en met cliënten	27
3.1 Inleiding	27
3.2 Om wiens doelen gaat het eigenlijk?	27
3.3 De vraag centraal in een professionele dialoog	30
3.4 Wanneer doelen met cliënten stellen?	34
3.5 Consensus en eigendom	38
3.6 Vakjargon versus gewoon Nederlands	40
3.7 De principes op een rij	42
Hoofdstuk 4 De techniek van het doelen stellen	45
4.1 Inleiding	45
4.2 De doelenhiërarchie	46
4.3 Doelen gericht op informatie/diagnostiek, voorwaarden en hulp	50
4.4 Maak het SMART	53
4.5 Gebruik van standaarden en voorbeelden	58
4.6 Keep It Simple and Stupid	60
4.7 De principes op een rij	61
Hoofdstuk 5 Doelen operationaliseren en evalueren	63
5.1 Inleiding	63
5.2 Het maken van de meetlat	63
5.3 Evalueren van doelen	70
5.4 De principes op een rij	75
Hoofdstuk 6 Koppeling van middelen en doelen	77
6.1 Inleiding	77
6.2 Van 'evidence-based' tot 'value-based'	78
6.3 Besluiten in onzekerheid	79
6.4 Zoeken naar 'wat werkt' in de praktijk	81
6.5 De principes op een rij	84

Hoofdstuk 7 Doelgerichte hulp in complexe situaties	87
7.1 Inleiding	87
7.2 Wat zijn complexe situaties?	87
7.3 Werken met gebrekkige motivatie	88
7.4 Prioriteiten stellen in multiprobleemsituaties	93
7.5 Conflicterende belangen in het cliëntsysteem	98
7.6 Gezinnen met vele hulpverleners	99
7.7 Omgaan met onvoorstelbare trajecten	101
7.8 De principes op een rij	103
Hoofdstuk 8 Tot slot	105
8.1 Terug naar Bas	105
8.2 De blik op doelen stellen	106
8.3 Kanttekeningen bij het doelgericht hulpverlenen	110
Referenties	113
Verder lezen en verdere informatie	117
NIZW Jeugd: voor kennis en innovatie in de jeugdsector	121